

INTEGROVANÝ OPERAČNÍ PROGRAM (IOP)

Anna Vilímová

21. prosince 2007 byl Evropskou komisí schválen Integrovaný operační program (IOP). Je jedním z tematických operačních programů, který je komplementární k ostatním připravovaným tematickým a regionálním operačním programům v České republice v programovém období 2007–2013.

V rámci IOP se integruje několik tematických oblastí podpory do tří základních okruhů, které musejí být z hlediska vymezených kompetencí, subsidiarity a dělby práce zajišťovány z centrální úrovně orgány státní správy nebo orgány územní veřejné správy. Jedná se za prvé o modernizaci veřejné správy, za druhé o zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb zaměřených na lidské zdroje v oblastech sociální integrace, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik, za třetí o podporu územního rozvoje (vybrané oblasti cestovního ruchu, kulturního dědictví, bydlení a územních politik).

Společným cílem těchto tematických oblastí je posílení veřejné správy, veřejných a navazujících služeb na území České republiky s cílem zvýšit kvalitu života obyvatel a atraktivitu České republiky pro investory.

IOP bude spolufinancován z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF). Řídícím orgánem programu bylo ustanoveno Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky.

Úvod

Integrovaný operační program (IOP) je jedním z programů, které umožňují České republice čerpat dotace z Evropské unie v letech 2007–2013. IOP je tematickým programem, zaměřeným na optimalizaci služeb veřejné správy a jejich přiblížení občanům v těchto základních oblastech:

- rozvoj informační společnosti,
- zavádění ICT ve veřejné správě,
- služby v oblasti sociální integrace, veřejného zdraví a zaměstnanosti,
- podpora cestovního ruchu,
- zlepšení prostředí v problémových sídlištích,
- podpora využití kulturního dědictví,
- podpora tvorby územně analytických podkladů a územních plánů.

IOP je realizován prostřednictvím devíti prioritních os, z toho šest prioritních os 1a, 2, 3, 4a, 5 a 6a umožňuje podporu v regionech spadajících do cíle Konvergence¹⁾. Tři prioritní osy 1b, 4b a 6b umožňují podporu v jediném regionu cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost v České republice, kterým je hlavní město Praha.

Struktura Integrovaného operačního programu včetně základních finančních informací je vyjádřena v tab. 1.

Následující text článku se zaměřuje na oblasti z IOP, které spadají do přímé kompetence Ministerstva pro místní rozvoj, tedy na prioritní osy 4a a 4b Národní podpora cestovního ruchu a na prioritní osu 5 Národní podpora územního rozvoje, konkrétně její oblasti intervence 5.2 Zlepšení prostředí v problémových sídlištích a 5.3 Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik.

Prioritní osy 4a a 4b Národní podpora cestovního ruchu

Česká republika je významnou destinací cestovního ruchu (dále CR) založenou na množství historických, kulturních a technických památek, přírodních krás a zajímavostí. Prezentaci České republiky je nutné vést z národní úrovně, proto se propagační aktivity soustředí na ucelený systém tvorby významných národních produktů CR, např. lázeňství, kongresový a incentivní cestovní ruch, historické a architektonické milníky, zážitková dovolená.

Cílem prioritních os 4a, 4b je podpora vytvoření základního prostředí a nezbytných podmínek pro rozvoj CR na národní úrovni. Ve prospěch jeho efektivního rozvoje je nezbytné řídit a koordinovat některé aktivity CR z národní úrovně, což přispívá k vytváření vhodných podmínek pro rozvoj podnikání, růst konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v této oblasti.

Prioritní osy se zaměřují především na aktivity podmiňující další růstový potenciál CR na území České republiky. Preferovány přitom budou aktivity se synergickým a multiplikačním efektem. Ani jedna z prioritních os není zaměřena na přímou podporu infrastruktury CR, která je podporována pouze z regionálních operačních programů.

Projekty musejí mít prokazatelný přímý přínos z hlediska dopadů na sociální a ekonomický růst tím, že umožní napojení dalších projektů v oblasti infrastruktury, služeb a vzdělávání v CR realizovaných zejména v rámci dalších operačních programů.

Budou podporovány pouze projekty národního a nadnárodního charakteru. Pro úspěšný rozvoj CR v České republice je nezbytné zavedení informačního a rezervačního systému CR a zavádění národních a mezinárodních standardů ve službách CR. Tyto aktivity musejí být realizovány plošně pro celou Českou republiku. Také efektivní marketingová podpora CR na národní úrovni je jedním z klíčových předpokladů konku-

1) Do cíle Konvergence (KONV) regionální a strukturální politiky (politiky soudržnosti) EU spadá v České republice sedm regionů NUTS 2: Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko (viz IOP – kapitola 1.1). Do cíle Konvergence nespadá v České republice pouze jediný region – Praha, který je zařazen pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (RKAZ).

Prioritní osa /oblast intervence	Název prioritní osy /oblasti intervence	Cíl intervence	Finanční prostředky v EUR (objem ERDF)	Podíl na alokaci v % (IOP=100 %)
1a	Modernizace veřejné správy	KONV	310 602 133	19,63
1.1a	Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě	KONV	310 602 133	19,63
1b	Modernizace veřejné správy	RKaZ	23 892 472	1,51
1.1b	Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě	RKaZ	23 892 472	1,51
2	Zavádění ICT v územní veřejné správě	KONV	170 831 173	10,79
2.1	Zavádění ICT v územní veřejné správě	KONV	170 831 173	10,79
3	Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb	KONV	545 106 743	34,45
3.1	Služby v oblasti sociální integrace	KONV	79 203 544	5,01
3.2	Služby v oblasti veřejného zdraví	KONV	248 481 706	15,7
3.3	Služby v oblasti zaměstnanosti	KONV	46 590 320	2,94
3.4	Služby v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik	KONV	170 831 173	10,8
4a	Národní podpora cestovního ruchu	KONV	60 567 416	3,82
4.1a	Národní podpora cestovního ruchu	KONV	60 567 416	3,82
4b	Národní podpora cestovního ruchu	RKaZ	4 659 032	0,3
4.1b	Národní podpora cestovního ruchu	RKaZ	4 659 032	0,3
5	Národní podpora územního rozvoje	KONV	420 865 890	26,6
5.1	Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví	KONV	212 762 461	13,45
5.2	Zlepšení prostředí v problémových sídlištích	KONV	192 573 322	12,17
5.3	Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik	KONV	15 530 107	0,98
6a	Technická pomoc	KONV	45 037 309	2,85
6.1a	Aktivity spojené s řízením IOP	KONV	27 177 687	1,72
6.2a	Ostatní náklady technické pomoci IOP	KONV	17 859 622	1,13
6b	Technická pomoc	RKaZ	827 994	0,05
6.1b	Aktivity spojené s řízením IOP	RKaZ	499 612	0,03
6.2b	Ostatní náklady technické pomoci IOP	RKaZ	328 382	0,02
CELKEM IOP			1 582 390 162	100
Z toho: KONV	1a + 2 + 3 + 4a + 5 + 6a	KONV	1 553 010 664	98,14
Z toho: RKaZ	1b + 3b + 4b + 6b	RKaZ	29 379 498	1,86

Zdroj: IOP - MMR

Tab. 1: Struktura Integrovaného operačního programu

renceschného CR. Komplexní přístup k řešení této oblasti intervence má za cíl zefektivnit propagaci České republiky jako destinace CR. Součástí propagace České republiky budou i kampaně s vazbou na národní produkty CR. Kvalitní marketingová podpora (správné zacílení propagace, volba nástrojů a distribučních cest) je nezbytná pro úspěšný rozvoj CR v České republice.

Propagaci spojenou s CR je nezbytné vést z národní úrovně (prezentace České republiky jako destinace CR a součást destinace Evropa) i regionální úrovně (v ROP se počítá s propagací příslušných regionů, nikoliv s propagací České republiky jako celku). V opačném případě se Česká republika vystavuje riziku nekoordinovaného vývoje v tomto odvětví a ztráty možnosti vylepšení pozice na trhu CR.

Marketing a propagace České republiky na národní úrovni jsou realizovány centrálně agenturou Ministerstva pro místní rozvoj – CzechTourism. Na regionální úrovni v současnosti nejsou vytvořeny systémy a subjekty, které by roli CzechTourism mohly převzít. Je také zřejmé, že marketing a propagace České republiky zabezpečované agenturou CzechTourism zabraňují vzniku roztržičnosti a neefektivnímu využití prostředků.

Hlavní aktivity marketingového plánu CzechTourism jsou soustředěny na cílený marketing národních produktů. Také efektivní marketingová podpora CR na národní úrovni je jedním z klíčových předpokladů konkurenceschopného CR. Sledování vývojových trendů, změn na trhu apod. je pro správné zacílení propagace, volbu nástrojů a distribučních cest

nevyhnutelné. Aby výsledky mohly být využívány jako podpora tvorby produktů na národní úrovni, musí šetření probíhat jednotnou metodikou na celém území České republiky. Podpora prezentace České republiky je realizována prostřednictvím tvorby a systémové propagace národních produktů CR (bohatství historie, aktivní dovolená, české lázeňství, kongresový a incentivní cestovní ruch a zážitková dovolená). Součástí propagace České republiky budou i kampaně s vazbou na národní produkty CR. Komplexní přístup má za cíl zefektivnit propagaci České republiky jako destinace CR.

Důležitou podmínkou konkurenceschopnosti nabídky CR v České republice je zvyšování a garance kvality nabízených služeb v zařízeních CR. Kvalita těchto služeb stále velmi kolísá, chybí jejich certifikace a standardizace. Pro úspěšný rozvoj CR v České republice je nezbytné zavádění národních a mezinárodních standardů ve službách CR. S tím úzce souvisí i problematika spojená s profesionalizací všech subjektů působících v cestovním ruchu.

Jedním z nezbytných podkladů pro rozhodování všech subjektů v oblasti CR je dostatek informací o nabídce a využití služeb CR. Údaje poskytované v oblasti statistiky CR stále ještě plně nedostačují potřebám odvětví, a to zejména ve vztahu k sestavování Satelitního účtu cestovního ruchu České republiky (TSA), podrobnějšímu členění dat podle klasifikace ekonomických činností (OKEČ) a regionů. Tyto aktivity musejí být vzhledem k jejich charakteru zabezpečeny pouze z národní úrovně.

Zavedení informačního a rezervačního systému České republiky včetně využívání jednotných standardů odpovídajících technickému vývoji v oblasti ICT ve službách CR představuje nezbytný předpoklad pro konkurenceschopnost České republiky v odvětví CR. Ve srovnání s vyspělými destinacemi CR je využití moderních informačních a rezervačních systémů v České republice nedostačující.

Podporované aktivity:

a) zavedení národního informačního a rezervačního systému

Zavedený jednotný informační a rezervační systém v České republice bude napojen na mezinárodní informační síť, včetně využívání jednotných standardů odpovídajících technickému vývoji v oblasti ICT ve službách CR, což představuje nezbytný předpoklad pro konkurenceschopnost tohoto odvětví. Při dodržování vytvořených a doporučených standardů bude zajištěna přenositelnost informací mezi jednotlivými portály, čímž dojde i k racionalizaci aktualizace datových informací. Realizace tohoto projektu přispěje ke zlepšení nabídky služeb cestovního ruchu.

b) zavádění a informační podpora národních a mezinárodních standardů ve službách cestovního ruchu (zahrnující zejména certifikace, manuály, metodiky, systémy, kontrola)

Vzhledem ke stále se zvyšujícím požadavkům na kvalitu služeb ze strany návštěvníků a k rostoucí konkurenci na trhu CR bude iniciován systém, který povede k zajištění standardů kvality poskytovaných služeb v CR.

Z národní úrovně bude cílem postupné zavádění jednotné klasifikace a certifikace kvality služeb s napojením na systém mezinárodních standardů kvality. Výstupem projektů bude oficiální, státem garantovaná klasifikace a certifikace, která bude zárukou kvality poskytovaných služeb. Realizace těchto projektů povede ke zlepšení nabídky služeb CR a prosazování nových udržitelnějších modelů CR.

c) podpora marketingu na národní úrovni a tvorby zdrojových databází

S cílem zabezpečit dostatek informací o nabídce a využití služeb CR pro rozhodování všech subjektů a pro potřeby prezentace České republiky jako destinace CR budou realizovány četné aktivity v oblasti výzkumu trhu (identifikace a analýza trendů, předpovědi vývoje, zvýšení úrovně znalostí o specifických segmentech trhu, vytváření zdrojových databází apod.), které budou zaměřeny i tematicky. Budou také podporována statistická šetření, která budou sloužit pro dopracování a upřesňování Satelitního účtu CR ČR (TSA) a k získání dalších údajů z oblasti CR, a to i v regionálním členění.

d) prezentace a propagace kulturního a přírodního dědictví, kulturního průmyslu a služeb s využitím pro cestovní ruch na národní úrovni

Prostřednictvím této aktivity bude podporována ucelená prezentace a propagace národního kulturně-historického dědictví (např. národní kulturní památky, památky UNESCO, městské památkové rezervace a zóny, památky lidové architektury, hrady a zámky, technické a církevní památky) a přírodního bohatství (např. národní parky, geoparky, chráněné krajinné oblasti) využívaného pro cestovní ruch. Prezentace a propagace kulturně-historického dědictví a přírodního bohatství se bude realizovat formou projektů, které budou danou oblast řešit komplexně (např. tematicky ucelené soubory památek) a budou mít národní, případně nadnárodní charakter.

e) podpora prezentace České republiky jako destinace cestovního ruchu

Aktivita bude zaměřena na zajišťování podpory a koordinace marketingových aktivit České republiky jako destinace CR na zahraničním a domácím trhu. Podpora prezentace České republiky bude realizována prostřednictvím tvorby a systémové propagace národních produktů CR (bohatství historie, aktivní dovolená, české lázeňství, kongresový a incentivní cestovní ruch a zážitková dovolená). Podpora prezentace České republiky bude rovněž realizována prostřednictvím sítě zahraničních zastoupení CzechTourism, účastí na veletrzích CR a realizací mediální propagace. Předpokládá se realizace projektů, které budou podporu prezentace České republiky řešit systémově.

Prioritní osy 4a a 4b Národní podpora cestovního ruchu mají k dispozici celkem 121 134 832 euro, žadateli mohou být Ministerstvo pro místní rozvoj, CzechTourism, nestátní neziskové organizace a sdružení právnických osob. Vyhlášení výzev pro předkládání žádostí o dotaci se předpokládá ve druhém čtvrtletí 2008.

Oblast intervence 5.2 Zlepšení prostředí v problémových sídlištích

Oblast intervence 5.2 Integrovaného operačního programu se zaměřuje na **komplexní revitalizaci problémových sídlišť** s nejméně 500 byty (s výjimkou aktivity 5.2c)²⁾ a **opravy technického stavu bytových domů v těchto sídlištích**, a to bez ohledu na jejich stavební technologii. Z dostupných údajů i z dosavadních zkušeností vyplývá, že se nejčastěji bude jednat o části měst s hrozcími problémy, které v případě vyšší koncentrace sociálně znevýhodněných rodin mohou vyústit v sociální vyloučení. Problémy tohoto rázu se v podmínkách České republiky vyskytují především v městech od 20 tis. obyvatel výše; těchto měst bylo v České republice k 1. 1. 2006 celkem 62 (vyjma hl. města Prahy). Sídlíště postavená převážně po druhé světové válce do konce 80. let v tzv. hromadné bytové výstavbě se vyznačují malou pestrostí doplňkových funkcí, někdy delší dojížděnou za prací do centrální části města a zejména nízkou kvalitou bytových domů. Sídlíště přestávají být pro určité příjmové skupiny populace žádoucím místem pro bydlení, ve většině sídlištních lokalit se začíná vytrácet původní a do určité míry vyvážená sociální struktura. Podpora v oblasti bydlení je proto směřována na aktivity zacílené na prevenci sociálního úpadku, prevenci segregace a vzniku ghetta vyloučených osob na sídlištích.

Cílem aktivit v oblasti bydlení jsou problémová sídliště měst nad 20 000 obyvatel s hrozcími či hromadícími se sociálně ekonomickými problémy obyvatel, jako je dlouhodobá nezaměstnanost, zvýšená kriminalita apod. Tato města zahrnují cca 32,4% z celkového počtu obyvatel České republiky.

V souladu s analytickými poznatky musí podpora bydlení přispět k revitalizaci prostředí problémových sídlišť, zajištění stability sociálně smíšené struktury obyvatel na těchto sídlištích a zvýšení udržitelnosti bydlení v bytových domech těchto sídlišť. Z dostupných údajů i z dosavadních zkušeností vyplývá, že se nejčastěji jedná o části měst tvořené panelovým sídlištěm, popř. včetně okolní nanelové bytové zástavby. Hromadná poválečná výstavba vytvořila v řadě větších měst enklávy, které jsou ohrožené nejen fyzickým chátráním, ale také sociálním vyloučením v důsledku obecně nižší cenové hladiny tamních bytů a tím následné koncentrace sociálně znevýhodněných domácností.

Cílem intervence je přeměna problémových sídlišť na víceúčelové celky a všestranné zlepšení obytného prostředí. Základním předpokladem je, že obec má schválený územní plán a projekt regenerace problémového sídliště, přičemž tento projekt vychází z integrovaného plánu rozvoje města (IPRM)³⁾.

O podporu v oblasti intervence 5.2 se mohou ucházet projekty v rámci tzv. problémových sídlišť ohrožených fyzickým chátráním a sociálním vyloučením, která musí splňovat následující principy:

- Problémové sídliště musí být součástí města s celkovým počtem obyvatel **20 tis. a více**⁴⁾ (viz tab. 2) a musí mít nejméně **500 bytů** (s výjimkou aktivity 5.2.c).
- Město musí mít zpracovaný **integrovaný plán rozvoje města (IPRM)**.
- Město doloží problémovost.

Kromě měst s počtem obyvatel 20 000 a více, která se mohou ucházet o podporu z IOP, bylo již z této skupiny

Kraj	Města
Středočeský	Kladno , Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kutná Hora
Jihočeský	České Budějovice , Tábor, Písek, Strakonice, Jindřichův Hradec
Plzeňský	Plzeň , Klatovy
Karlovarský	Karlovy Vary , Cheb, Sokolov
Ústecký	Děčín , Chomutov , Most , Teplice , Ústí nad Labem , Litvínov, Litoměřice, Jirkov
Liberecký	Liberec , Jablonec nad Nisou, Česká Lípa
Královéhradecký	Hradec Králové , Trutnov, Náchod
Pardubický	Pardubice , Chrudim
Vysočina	Jihlava, Třebíč, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou
Jihomoravský	Brno , Znojmo, Hodonín, Břeclav, Vyškov, Blansko
Olomoucký	Olomouc , Prostějov, Přerov, Šumperk
Zlínský	Zlín , Kroměříž, Vsetín, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště
Moravskoslezský	Frydek-Místek , Havířov , Karviná , Opava , Ostrava , Třinec, Orlová, Nový Jičín, Český Těšín, Krnov, Kopřivnice, Bohumín

Zdroj: IOP - MMR

Tab. 2: Seznam měst způsobilých pro podporu Integrovaných plánů rozvoje měst – města s 20 000 obyvatel a více (města psaná tučně mají 50 000 obyvatel a více).

2) Aktivita 5.2c - Pilotní projekty zaměřené na zlepšení životních podmínek romské komunity.

3) Základní informace o IPRM jsou obsaženy v Metodickém pokynu MMR k hlavním zásadám pro přípravu, hodnocení a schvalování Integrovaného plánu rozvoje města (na základě usnesení vlády ČR ze dne 13. srpna 2007 č. 883) – viz www.mmr.cz/metodicky-pokyn-k-iprm. Některé vazby mezi IPRM a IOP jsou zmíněny v následujícím textu.

4) Pokud nějaké město v průběhu programového období do roku 2013 překročí tuto hranici, bude se moci také ucházet o podporu z IOP; pokud některému městu uvedenému v tab. 2 počet obyvatel klesne, nebude vyřazeno z možností podpory v rámci IOP.

měst vybráno cca 14 lokalit (ve vymezených problémových sídlištích) vhodných pro realizaci pilotních projektů zaměřených na zlepšení životních podmínek romské komunity. Lokality splňující výše uvedená kritéria navrhlo Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Radou vlády pro romské záležitosti.

Podporované aktivity/operace:

a) revitalizace veřejných prostranství

- úpravy sídlištního prostoru – např. úprava, obnova či výsadba veřejné zeleně, zvýšení podílu nezpevněných travnatých ploch,
- parkové úpravy včetně pořízení a obnovy městského mobiliáře (lavičky apod.),
- výstavba, rekonstrukce a sanace dopravní infrastruktury, např. spojek místních komunikací, parkovacích ploch, pěších komunikací, chodníků, cyklistických stezek, veřejných prostranství, vybudování protihlukových stěn,
- výstavba, rekonstrukce a sanace technické infrastruktury, např. zařízení na zpomalení odtoku přívalových vod, opatření na odstranění vrchního vedení el. napětí a jeho nahrazení kabelovým vedením, sanace a doplnění veřejného osvětlení,
- budování či modernizace rekreačních ploch jako součástí sídlišť, včetně úprav a zřizování dětských hřišť, vodních ploch a dalších ploch pro veřejné rekreační a sportovní využití,
- další zlepšení veřejné infrastruktury v rámci sídlištních celků.

b) regenerace bytových domů

V problémových lokalitách budou financovány opravy, rekonstrukce a modernizace bytových domů, které mohou zahrnout zejména:

- zateplení obvodového pláště domu, zateplení vybraných vnitřních konstrukcí,
- opravy a zateplení střech,
- práce na bytovém domě prováděné k odstranění statických poruch nosných konstrukcí a opravy konstrukčních nebo funkčních vad konstrukce domu,
- sanace základů a opravy hydroizolace spodní stavby,
- opravy a rekonstrukce technického vybavení domů (např. modernizace otopné soustavy, výměna rozvodů tepla, plynu a vody, modernizace vzduchotechniky, výtahů),
- výměny či modernizace lodžii a balkonů včetně zábradlí,
- zajištění moderního sociálního bydlení při renovacích stávajících budov.

c) pilotní projekty zaměřené na řešení romských komunit ohrožených sociálním vyloučením

Projekty propojí aktivity regenerace domů s aktivitami sociálního začleňování (oblast intervence 3.1b Služby v oblasti sociální integrace v rámci IOP) nebo s aktivitami řešenými v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (oblast intervence 3.2 zaměřená na neinvestiční podporu romských lokalit). Vybrané lokality nemusejí splňovat podmínku týkající se minimálně 500 bytů.

U pilotních projektů **romských lokalit** není primárním problémem stav bytových domů, ale především nezaměstnanost, kriminalita, drogová závislost a nízký stupeň dosaženého vzdělání. Proto intervence v oblasti bydlení zaměřené jak na regeneraci veřejných prostranství, tak i na renovaci bytových domů, popř. přestavbu nebytových objektů na sociální bydlení, budou mít charakter doplňkových aktivit **navazujících** na aktivity z oblasti sociální a komunitní péče, intervencí z oblasti lidských zdrojů, zaměstnanosti apod. Vzhledem k tomu, že k řešení problematiky sociálně vyloučených romských lokalit neexistuje jeden vhodný uniformní přístup, budou na pilotních projektech ověřovány možné účinné postupy a intervence, včetně intervencí v oblasti bydlení. Předmětem pilotních projektů bude rovněž ověření, do jaké míry se daří pro řešení romské problematiky účinně partnersky kooperovat z hlediska spolupráce veřejného a soukromého sektoru. A konečně předmětem pilotních projektů bude také ověření možných postupů místní volené samosprávy, včetně provázanosti vhodných aktivit s neziskovým sektorem a dalšími aktéry působícími ve městě.

Příjemci:

- obce,
- vlastníci bytových domů – bytová družstva či další obchodní společnosti,
- společenství vlastníků jednotek,
- další právnické a fyzické osoby vlastníci bytový dům.

Příprava Integrovaných plánů rozvoje měst (IPRM)

IPRM v IOP budou hodnoceny dvoukolově. V prvním kole budou města předkládat základní údaje o způsobilosti k přípravě IPRM, ve druhém kole pak budou předkládat zpracovaný dokument IPRM.

Město může připravit a podat několik IPRM, jejichž zdůvodnění a stanovení priorit je podloženo vizí města o potřebách v rámci vybrané obytné zóny.

Města od 20 tis. obyvatel kromě Prahy budou v 1. kole administrace IPRM vyzvána k předání základních údajů o zamýšleném výběru problémové obytné zóny a o předpokladech pro přípravu a realizaci IPRM v IOP.

Po schválení IPRM Řídicím orgánem IOP město provede výběr nejvhodnějších projektů k dosažení stanovených cílů IPRM. Výběr projektů je v kompetenci města, které při respektování principů transparentnosti, rovných příležitostí a respektování principu partnerství nastaví objektivní a transparentní postupy pro hodnocení a výběr projektů. Výsledkem činnosti města je seznam projektů zařazených do IPRM schválený zastupitelstvem.

Projekty vybrané městem jsou na základě kontinuální výzvy Řídicího orgánu IOP (ŘO IOP) zaregistrovány v Centru regionálního rozvoje (CRR), které je zkontroluje standardním způsobem jako jiné projekty IOP (s výjimkou hodnocení, které již provedlo město dle vlastních transparentních postupů). ŘO IOP může zamítnout tyto projekty pouze na základě formálních/technických nedostatků (např. nezpůsobilost výdajů, nedostatečný rozpočet, nedostatek finančních prostředků IOP). ŘO IOP pak vydá

pro projekty, které splnily veškeré náležitosti, rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Oblast podpory 5.2 Zlepšení prostředí v problémových sídlištích má k dispozici celkem 192 573 322 euro. Vyhlášení výzvy pro předkládání návrhů problémových zón pro vypracování IPRM se předpokládá v dubnu 2008, vlastní výzva pro žádosti o podporu pak ve druhé polovině roku 2008.

Oblast intervence 5.3 Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik

Oblast intervence 5.3 je zaměřena na Modernizaci a rozvoj systémů tvorby územních politik s důrazem na kvalitní a komplexní řízení udržitelného rozvoje území s využitím moderních přístupů územního plánování ve vazbě na zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Jedná se zejména o pořizování územně analytických podkladů – ÚAP (nový nástroj územního plánování pro správní území obcí s rozšířenou působností a krajů), jejichž součástí je rozbor udržitelného rozvoje území (vyvážený vztah podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území) a určení problémů k řešení. Dále se jedná (v návaznosti na pořizování ÚAP) o podporu zpracování či revizi územních plánů obcí, kterými budou obce ověřovat možnosti změn v území.

Územní plánování a jeho nástroje představují významný prostředek pro udržitelný rozvoj území v České republice. Územní plánování má za cíl vytvářet předpoklady pro výstavbu a udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

Stavební zákon zavádí systém ÚAP, které slouží k trvalému zjišťování a vyhodnocování stavu a vývoje území, jeho hodnot, limitů využití území, záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci.

ÚAP umožní kvalitní rozhodování o území na základě aktuálních a dostupných dat. Zavedení tohoto systému je základním předpokladem pro zlepšení služeb veřejné správy. Povinnost zveřejnit ÚAP v rozsahu a způsobem umožňujícím dálkový přístup zakládá zlepšení přístupu veřejnosti k informacím o území a omezeních, která se v území vyskytují. ÚAP budou v rámci intervence 5.3 zpracovány digitálními technologiemi. Úřady budou také na základě ÚAP poskytovat investorům tzv. „územně plánovací informace“, ze které se investor dozví o podmínkách a omezeních v území pro realizaci ekonomických záměrů a na základě které mu bude umožněna kvalifikovaná volba lokality.

Územní plány jsou podle stavebního zákona jediným nástrojem obcí, kterým mohou vymezit nové rozvojové plochy a koridory. Územní plány jsou nezbytným nástrojem obcí zejména pokud jde o zajištění územní ochrany

ploch a koridorů dopravní a technické infrastruktury, stabilizaci sídelní struktury, pro komplexní řešení územních podmínek hospodářských, ekologických a sociálních problémů v území, předcházení problémům degradace životního prostředí a extenzivní urbanizace.

Ukazuje se, že neexistence či překonanost územně plánovací dokumentace mnohdy limituje další rozvoj území, zejména pokud jde o investiční, resp. hospodářský rozvoj, ochranu životního prostředí i sociální stabilitu území. V řadě případů se ukázalo, že neexistence aktuální územně plánovací dokumentace zabránila alokaci významných investic podporujících hospodářský rozvoj území

Cíle dosažené realizací projektů:

- zkvalitnění rozhodování veřejné správy o území,
- zajištění předpokladů pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území,
- vytvoření nové datové a informační základny informací o území využitelné i pro řízení, monitoring a hodnocení rozvoje území ve sféře regionálních rozvojových aktivit,
- vytváření předpokladů pro hospodárné využívání infrastruktury a potenciálu území.

Podporované aktivity/operace:

a) podpora při zavádění územně analytických podkladů na krajské úrovni a v úrovni obcí s rozšířenou působností (ORP)

Podle stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů zahrnuje zpracování územně analytických podkladů vytvoření databáze informací o území, analýzy a rozpracování poskytnutých dat, vypracování rozboru udržitelného rozvoje území a obsahuje zjištění nerovnovážných stavů z hlediska udržitelného rozvoje území a vydefinování problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci, zpracování grafické části ÚAP a přípravu podkladů pro projednání v Radě obcí pro udržitelný rozvoj území (pro ÚAP ORP), je-li ustavena, nebo v zastupitelstvu kraje (pro ÚAP kraje).

b) podpora tvorby a aktualizace územních plánů obcí s ohledem na udržitelný rozvoj území

Podle stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů zahrnuje:

- zpracování konceptu územního plánu projektantem, pokud je uloženo;
- vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území, pokud dotčený orgán ve svém stanovisku k návrhu zadání uplatnil požadavek na zpracování vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí (SEA) včetně zpracování hodnocení důsledků na soustavu NATURA 2000,
- zpracování návrhu územního plánu.

Podpora tvorby a aktualizace územních plánů **obcí se týká obcí nad 500 obyvatel (včetně)**⁵⁾. Vychází se z toho, že jsou financovány zejména územní plány obcí, které:

- leží v rozvojových oblastech a osách (zvýšený tlak na změny v území) nebo ve specifických oblastech (nerovnováha ekonomického, sociálního a environmentálního

pilíře udržitelného rozvoje území) vymezených v Politice územního rozvoje ČR 2006, případně zpřesněných v zásadách územního rozvoje kraje, nebo

- jsou ohrožené potenciálními riziky a přírodními katastrofami – minimálně 10 staveb pro bydlení na území obce se nachází ve stanoveném záplavovém území nebo jejich obytné místnosti určené pro bydlení byly po 1. 1. 1997 zaplaveny a tyto stavby nemají dosud zajištěnu protipovodňovou ochranu,
- vytvářejí předpoklady k naplňování rozvojových záměrů kraje – obec musí do své územně plánovací dokumentace zpracovat rozvojový záměr obsažený v politice územního rozvoje nebo v územně plánovací dokumentaci kraje.

Politika územního rozvoje ČR 2006 (podle usnesení vlády č. 561/2006 ze dne 17. 5. 2006, případně nové znění politiky územního rozvoje pořízené podle stavebního zákona) je celostátním dokumentem stanovujícím priority územního plánování. Politika určuje požadavky a rámce pro konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území a určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů.

Příjemci:

- kraje (zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů),
- obce (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden projekt činí 0,3 mil. Kč. Maximální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden projekt podpory při zavádění územně analytických podkladů na krajské úrovni a v úrovni obcí s rozšířenou působností (ÚAP obcí) je 1,1 mil. Kč. Na jeden projekt podpory tvorby a aktualizace

územních plánů obcí s ohledem na udržitelný rozvoj území jsou to 4 mil. Kč.

Ve vazbě na přechodná ustanovení zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, kde se stanoví omezená časová platnost vyjmenovaných typů územně plánovací dokumentace, bude podpora zaměřena na financování územních plánů ve výzvách rozlišovat obce, které mají územní plány, které podle přechodných ustanovení stavebního zákona do určité lhůty pozbývají platnosti, mají je nahradit novým územním plánem nebo je upravit podle nového stavebního zákona, a obce, které územní plán vůbec nemají.

V oblasti intervence 5.3 Podpora modernizace a rozvoje systémů tvorby územních politik se předpokládá vyhlášení výzvy pro příjem žádostí o dotaci v dubnu 2008. V sedmi-letém období bude k dispozici celkem 15 530 107 euro.

Závěr

Na adrese **www.strukturalni-fondy.cz** bude před zahájením výzvy k předkládání žádostí o dotace zveřejněna Příručka pro žadatele a příjemce IOP s podrobnými informacemi o vyplnění žádosti o dotaci, jejích povinných přílohách, postupu hodnocení a kontrol předložených žádostí, povinnostech příjemce dotace, postupu vyplácení dotací, harmonogramu hodnocení žádosti apod. Žadatel podává projektovou žádost prostřednictvím aplikace Benefit7. Formulář projektové žádosti a seznam povinných příloh je k dispozici v elektronické formě na centrálním serveru systému Benefit7 na webové adrese **www.eu-zadost.cz**.

Ing. Anna Vilímová

*Odbor řídicího orgánu Integrovaného operačního programu
a Operačního programu Technická pomoc
Ministerstvo pro místní rozvoj*

ENGLISH ABSTRACT

Integrated Operational Programme, by Anna Vilímová

On 21 December 2007 the European Commission adopted the Integrated Operational Programme (IOP). Complementary to other thematic and regional programmes in the 2007–2013 programme period, the IOP integrates several subjects into three basic spheres to be governed by state administration authorities or territorial public administration authorities: modernization of the public administration, improvement of the quality and availability of public services in human resources, and support to spatial development (in relation to certain branches of tourism, the cultural heritage, housing and spatial policies). A joint objective of the three domains is to strengthen the system of public administration and public services in the Czech Republic, in order to improve the quality of life of the population and the country's attractiveness for developers. The IOP will be co-financed by the European Regional Development Fund. The Ministry for Regional Development of the Czech Republic was appointed the regulatory authority of the programme.

5) Obec, pro kterou je projekt realizován, je určena dle dokumentu ČSÚ: Číselník obcí (CISOB) k 1.1.2007, pro určení velikosti obce je považována za závazný dokument ČSÚ: Počet obyvatel v obcích České republiky (kód 1301) k 1.1.2007.